Aan de raden en colleges van burgemeester en wethouders
van de gemeenten van Regio Achterhoek

Doetinchem : 29 augustus 2024
Zaaknummer : 1874082/EZu
Bijlage(n) : 1
Onderwerp : Reactie dagelijks bestuur op zienswijzen begroting 2025

Geachte Raad, geacht College,

Op 8 mei 2024 heeft het dagelijks bestuur de concept programmabegroting 2025 aan u toegezonden. Naar aanleiding hiervan hebben de gemeenteraden van vijf gemeenten een zienswijze ingediend. Op 29 augustus 2024 heeft het dagelijks bestuur de zienswijzen besproken en van een reactie voorzien. In de bijlage bij deze brief vindt u een overzicht van de zienswijzen en reactie van het dagelijks bestuur.
Samengevat concludeert het dagelijks bestuur het volgende.

Zorgen vanwege financiële opgaven
De gemeenteraden spreken zich uit over de zorgen die ze hebben over de forse financiële opgaven waar ze komende jaren mee te maken krijgen. Twee gemeenten (Bronckhorst en Winterswijk) vragen om het uitwerken van scenario's voor kostenbesparing. Gemeente Aalten verzoekt om de formatie-uitbreiding van 1 fte regisseur en 1 fte lobby zoveel als mogelijk op te vangen binnen eigen begroting. Doetinchem geeft op voorhand aan geen verhoging van de inwonerbijdrage in 2026 te willen om structurele tekorten op te vangen.

Het dagelijks bestuur onderkent deze zorgen en zal het algemeen bestuur voorstellen om in het najaar 2024 te starten met het uitwerken van scenario's voor mogelijke kostenbesparing. Dit kan vervolgens meegenomen worden bij het opstellen van de begroting 2026.

Inwonerbijdrage 2025
Op één gemeente na (Winterswijk) gaan alle gemeenten akkoord met de begroting 2025. Winterswijk wil in 2025 een verlaging van de inwonerbijdrage.

Het dagelijks bestuur zal het algemeen bestuur 11 september 2024 voorstellen om de begroting 2025 ongewijzigd vast te stellen.

Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem
+31 314 32 12 00

info@8rhk.nl
www.8rhk.nl

Achterhoek Raad
Achterhoek Board
Achterhoek Thematafels

Overige punten
Doetinchem wil een onderzoek naar de efficiency en effectiviteit van de organisatie. Ook wil ze alternatieven voor de indexeringssystematiek en in 2025 beginnen met het ontwikkelen van een Visie 2040.
Het dagelijks bestuur zal, nadat de secretaris functie definitief is ingevuld (begin 2025) samen met de nieuwe secretaris kijken naar de effectiviteit en efficiency van de organisatie. Het dagelijks bestuur zal in lijn met de landelijke ontwikkelingen voorstellen ontwikkelen voor een nieuwe indexeringssystematiek. Aan de Achterhoek Board zal gevraagd worden na te denken over wanneer zij willen starten om een Achterhoek Visie 2040 te maken.
Winterswijk wil een ambtelijke werkgroep van controllers instellen om kritisch mee te kijken met begroting en bezuinigingsvoorstellen. De controllers zullen tijdig worden betrokken om mee te kijken naar de scenario's die ontwikkeld gaan worden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

[redacted]

Binnengekomen zienswijzen begroting Regio Achterhoek 2025 en reactie van het dagelijks bestuur hierop

N.B
De gemeenten Berkelland, Montferland en Oost Gelre hebben geen zienswijze ingediend.

Gemeente	*Zienswijze*	*Oordeel en conclusies dagelijks bestuur*
Aalten	De uitbreiding van de samenwerking in de Regio Achterhoek met de gemeente Montferland zorgt daarnaast voor extra werkzaamheden. Ook het beter benutten van de mogelijkheden om EU-middelen te verwerven is een gedeelde wens. Daarbij is het belangrijk om juist nu politiek Den Haag zoveel in beweging is, hier vanuit de Achterhoek Ambassadeurs bovenop te zitten om zoveel mogelijk bij te sturen in een door ons gewenste richting. De zorgen over het niet financieel compenseren van de gemeenten door het Rijk worden al langer geuit door de gemeenten in Nederland. De Regio wordt desondanks middels deze zienswijze verzocht om de formatie-uitbreiding op lobbyactiviteiten van 1 fte en de formatie-uitbreiding op programmaregisseurs van twee keer 0,5 fte per thematafel zoveel als mogelijk op te vangen binnen de eigen begroting. Dit met het oog op de beleidsarme begroting van de gemeente Aalten vanwege de onzeker financiële situatie van de gemeente.	Het dagelijks bestuur is voornemens om de 2 fte nog niet structureel in te vullen. Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor om scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparingen. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden. Op basis van de uitkomsten van de scenario's kan besloten worden of structurele invulling wel mogelijk is.

Bronckhorst	We willen uw aandacht vragen voor de financiële ontwikkelingen en opgaven van gemeenten. We verwachten dat we als gemeente harde keuzes moeten gaan maken om het financieel te kunnen bolwerken. We zien deze ontwikkelingen als een gezamenlijke opgave voor zowel onze partners als onszelf. U heeft als gemeenschappelijke regeling een eigen begrotingsverantwoordelijkheid en legt verantwoording af aan het algemeen bestuur. We willen u vragen om de mogelijkheden te onderzoeken voor een financieel scenario voor de jaren 2025-2028 dat kan bijdragen aan een beperking van kostenstijgingen dan wel mogelijke kostenbesparingen voor deelnemende gemeenten. We roepen u dan ook op om pro-actief te agenderen hoe we als partners komen tot een koers die recht doet aan de lastige financiële periode die ons te wachten staat.	Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor de begroting 2025 ongewijzigd vast te stellen en tevens scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparing. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden. We zullen u hierover pro-actief informeren.
Doetinchem	De gemeente Doetinchem heeft, mede ingegeven door de stijgende gemeentelijke bijdragen, het voornemen om in het begrotingsjaar 2026 niet mee te gaan in het verhogen van de inwonerbijdrage als mogelijke oplossing om de voorziene structurele tekorten in de begroting van de 8RHK-organisatie te dekken.	We hebben kennisgenomen van uw zienswijze. Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor om scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparingen. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden.
	Het huidige organisatiemodel van de 8RHK, met de bijbehorende kostenstructuur, is jaren ongewijzigd. De veranderende externe omstandigheden, zowel maatschappelijk als financieel, geven aanleiding om de huidige organisatie nader te beschouwen op effectiviteit en efficiency. De gemeente Doetinchem geeft het Bestuur van Regio Achterhoek mee een evaluatie van de effectiviteit en efficiency van de organisatie Regio Achterhoek uit te voeren en met verbetervoorstellen te komen.	Op dit moment heeft de Regio een interim-secretaris. Nadat de secretaris functie definitief is ingevuld (begin 2025) zal het dagelijks bestuur samen met de nieuwe secretaris kijken naar de effectiviteit en efficiency van de organisatie.

	De gezamenlijk gekozen systematiek leidt tot ongewenste financiële gevolgen. Wij stellen het bestuur van de Regio voor om alternatieven op te stellen voor de systematiek die beter aansluit op de indexering van de gemeentelijke loonsommen.	De gehanteerde indexering voor de loonsommen is gelijk aan die van gemeenten vanuit het gemeentefonds. Vanaf 2027 wordt de systematiek vanuit het gemeentefonds aangepast. In de Voorjaarsnota 2023 heeft het Rijk besloten om het Gemeente- en Provinciefonds vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In lijn hiermee zal ook binnen de regio een nieuwe systematiek worden afgesproken die vanaf 2027 gaat gelden.
	De gemeente Doetinchem geeft, de looptijd van de huidige visie Achterhoek 2030 in acht nemende, het Bestuur van Regio Achterhoek mee om uiterlijk in 2025 te beginnen met het ontwikkelen van een visie Achterhoek 2040.	Het dagelijks bestuur zal de Achterhoek Board informeren over het verzoek van Doetinchem. Het is aan de Achterhoek Board om te bepalen wanneer zij de huidige visie willen actualiseren.
Oude IJsselstreek	Als gemeente hebben we te maken met onduidelijkheid in de meerjarige financiële bijdrage die we van het Rijk ontvangen en de druk die dat veroorzaakt op de budgetten. Daarom vragen wij de Regio Achterhoek om extra kritisch te zijn op de ontwikkeling van de kosten zoals die aan de gemeenten worden doorberekend. Het standpunt van de gemeente Oude IJsselstreek is om niet meer te compenseren dan dat we van het Rijk ontvangen. We vragen de Regio Achterhoek hier rekening mee te houden.	We hebben kennisgenomen van uw zienswijze. Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor om scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparingen. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden. Het is ons niet duidelijk welke compensatie Oude IJsselstreek van het Rijk krijgt en hoe hier rekening mee gehouden kan worden.
Winterswijk	De gemeente Winterswijk staat, evenals andere gemeenten, de komende jaren voor forse financiële opgaven. Naar het oordeel van de gemeente Winterswijk ligt het in de rede dat de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Winterswijk deelneemt, bijdragen aan deze opgaven en met bezuinigingsvoorstellen komen. Bijsturing op de begroting van de Regio Achterhoek is dan niet pas in 2029 aan de orde maar reeds vanaf 2025 (zie zienswijze Kaderbrief Begroting 2025 Regio Achterhoek). De zienswijze houdt in dat de Regio wordt verzocht voor 2025 en verder met bezuinigingsvoorstellen te komen zodat de inwonerbijdragen voor de gemeenten naar beneden kunnen worden bijgesteld.	We hebben kennisgenomen van uw zienswijze. Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor de begroting 2025 ongewijzigd vast te stellen en tevens scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparing. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden.

	Daarnaast is er op 30 mei 2024 door de raad een motie aangenomen waarin de Regio Achterhoek wordt verzocht de collega-gemeenten in de Regio Achterhoek voor te stellen om (naar het voorbeeld van de VNOG) een ambtelijke werkgroep van controllers in te stellen en deze werkgroep de opdracht te geven om namens de gemeenten kritisch mee te kijken naar de begroting van de Regio Achterhoek en de bezuinigingsmogelijkheden die daarin aan de orde zijn.	Het dagelijks bestuur stelt voor dat de controllers meekijken naar de scenario's die ontwikkeld gaan worden.